

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 474/2020
19.11.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Данијеле Николић, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Владимир Мишковић, адвокат из ..., против туженог „Phuket“ доо са седиштем у Београду, чији је пуномоћник Миодраг Поткоњак адвокат из ..., ради поништаја решења и утврђења ништавости решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1594/2018 од 06.03.2019. године, у седници већа одржаној 19.11.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против става првог изреке пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1594/2018 од 06.03.2019. године.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 2926/16 од 01.11.2017. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и поништено као незаконито решење туженог без броја од 21.11.2016. године, којим је одређено да се тужиоцу отказује уговор о раду и да му престаје радни однос са 30.11.2016. године. Ставом другим изреке, утврђено је да је ништаво решење туженог заведено код туженог под бројем .../... од 23.12.2016. године. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка плати укупан износ од 120.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 1594/2018 од 06.03.2019. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена пресуда Првог основног суда у Београду П1 2926/16 од 01.11.2017. године у ставу првом изреке. Ставом другим изреке, укинута је пресуда Првог основног суда у Београду П1 2926/16 од 01.11.2017. године у ставу другом и трећем изреке и у овом делу предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужилац је поднео одговор на ревизију, трошкове ревизијског поступка је тражио.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11, са изменама) и нашао да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. У поднетој ревизији не указује се одређено ни на једну од повреда одредаба парничног поступка из члана 407. став 1. ЗПП која може представљати разлог за изјављивање ревизије.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог и по анексу уговора о раду обављао је послове Решењем туженог без броја од 21.11.2016. године тужиоцу је отказан уговор о раду и одређено да му радни однос престаје дана 30.11.2016. године због тога што не остварује резултате рада, односно нема потребна знања и способности за обављање послова на којима ради. Према разлозима садржаним у образложењу решења, писаним обавештењем од 01.06.2016. године директор туженог је запосленом доставио обавештење о постојању разлога за примену члана 179. став 1. тачка 1. Закона о раду, па како у остављеном року запослени није поправио свој однос према послу, стекли су се услови за отказ услова о раду. У образложењу је наведено да је поступак за утврђивање резултата рада, односно знања и способности запосленог покренут од стране директора образовањем комисије за утврђивање резултата рада, односно поседовања знања и способности запосленог на пословима сервисера рачунара и рачунарске опреме, по пријави непосредног руководиоца да запослени у периоду од три месеца од 01.03.2016. године до 01.06.2016. године није испуњавао обавезе и радне задатке на задовољавајући начин, да у остављеном року од 01.06.2016. године до 01.09.2016. године није поправио резултате рада, односно показивао знање и способности за обављање послова које је обављао, да је запослени писменим путем обавештен о постојању разлога за престанак радног односа и остављен му је примеран рок да побољша рад, као и да је комисија у извештају од 28.10.2016. године утврдила да запослени није остваривао резултате рада односно показивао потребна знања и способности за обављање послова на којима ради ни после датих одговарајућих инструкција и остављеног рока од три месеца за побољшање. Наведено решење дато је тужиоцу на потпис 01.11.2016. године уз захтев да га по потписивању одмах врати јер ће бити код послодавца до датума назначеног као датум престанка радног односа, када ће му бити уручено. Тужилац је непотписано решење задржао, фотокопирао и оверио 03.11.2016. године у Трећем основном суду Београду, а потом га истог дана предао правнику туженог и наставио да ради код туженог до 30.11.2016. године, када му је директор туженог саопштио да му је престао радни однос. Дана 30.11.2016. године између тужиоца и овлашћеног лица туженог сачињен је записник о примопредаји дужности, опреме и алата, а дана 01.12.2016. године записник о примопредаји мобилног телефона и телефонске картице. Тужиоцу том приликом није саопштено да му је решење грешком уручено и да се односи на другог запосленог нити је послодавац извршио исправку оспореног решења и ставио га ван снаге. Решењем туженог од 23.12.2016. године тужиоцу је поново отказан уговор

о раду уз образложење да дана 28.11.2016. године није дошао на радно место а свој изостанак оправдао а да је дана 30.11.2016. године без одобрења и обавештавања надређених напустио радно место четири сата пре предвиђеног краја радног времена, да несавесно и немарно извршава радне обавезе у последњих месеца дана због чега постоје сталне притужбе колега на његов рад и да одбија да извршава радне налоге послодавца. Поступак у овој парници покренут је тужбом поднетом 26.12.2018. године за поништај и утврђење ништавости означених решења туженог о отказу уговора о раду.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је оценио да тужени није доказао да у назначеном периоду тужилац није остваривао резултате рада нити показивао посебна знања и способности за обављање послова на којима је радио, као ни да је доношењу оспореног решења од 21.11.2016.године претходило писмено обавештење запосленог о постојању разлога за отказ уговора о раду, па је поништио означено решење туженог као незаконито, оценивши неоснованим наводе туженог да исто није произвело правно дејство и да је грешком донето јер се његов садржај односи на другог запосленог.

Решавајући по жалби туженог другостепени суд је прихватио правно становиште првостепеног суда и дате разлоге, налазећи да поднесак тужиоца од 10.05.2017. године којим се мења датум оспореног решења о отказу има карактер акта којим се отклањају недостаци тужбе њеним уређењем, имајући у виду да се ради о једном решењу које је у иницијалној тужби означено погрешним датумом 03.11.2016.године.

По становишту Врховног касационог суда, правилно је другостепени суд применио материјално право када је усвојио тужбени захтев и одлучио као у ставу првом изреке побијане пресуде.

Чланом 179. став 1. тачка 1. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05, 61/05, 54/09 и 32/13) регулисано је да, послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако за то постоји оправдани разлог који се односи на радну способност запосленог, његово понашање и потребе послодавца и то ако не остварује резултате рада или нема потребна знања и способности за обављање послова на којима ради. Одредбом члана 180а истог закона прописано је да послодавац може запосленом из члана 179. став 1. тачка 1. овог закона да откаже уговор о раду или изрекне неку од мера из члана 179а. овог закона, ако му је претходно дао писано обавештење у вези са недостацима у његовом раду, упуствима и примереном року за побољшање рада, а запослени не побољша рад у остављеном року. Резултати рада мере се радним учинком, а он се утврђује на основу квалитета и обима обављеног посла, као и односа запосленог према радним обавезама. Неостваривање резултата рада има узрок у незалагању док се одсуство потребног знања и способности огледа у томе што неук радник не уме да ради, код њега нема стручности ни умећа ни вичности ни спретности. Постојање овог разлога мора бити утврђено обично на основу извештаја непосредног руководиоца или другог организатора рада, изјава запослених из истог дела процеса рада и података о учинку који служе за обрачун зараде. Давању отказа из овог разлога претходи обавештење. Примена овог отказног разлога изискује да послодавац одреди

отказни рок који помера дан престанка радног односа. Обавештење се доставља запосленом као и сваки други појединачни акт послодавца. Смисао обавештења је да се запосленом стави до знања да у његовом раду има недостатака које треба отклонити. Ти недостаци морају бити наведени са упуштвима а обавештење мора да садржи примерени рок у ком запослени треба да отклони недостатке и побољша рад у складу са упуштвима. Ако у остављеном року у томе успе остаје у радном односу, ако не послодавац му може отказати уговор о раду или изрећи мере из члана 179а. овог закона.

У конкретном случају тужиоцу је стављено на терет да не остварује резултате рада, односно нема потребна знања и способности за обављање послова на којима ради. У ситуацији када тужени није доставио ниједан доказ да је у поступку који је претходио доношењу оспореног решења утврђено да тужилац у означеном периоду није остваривао резултате рада нити показивао потребна знања и способности за обављање послова на којима је радио, нити да му је достављено обавештење са упутством и остављеним примереним роком за отклањање недостатака, у складу са цитираним законским одредбама, материјално право је правилно примењено када је усвојен тужбени захтев и утврђено да је побијано решење донето у незаконито спроведеном поступку. По становишту Врховног касационог суда, правилно су нижестепени судови закључили да је оспорено решење произвело правно дејство јер није исправљено ни стављено ван снаге, нити је тужени на правно релевантан начин обавестио тужиоца да решење које му је уручено не производи правно дејство у односу на њега.

Нису основани ревизијски наводи да је тужба за поништај предметног решења поднета неблаговремено, по протеклу рока прописаног чланом 195. Закона о раду. Ово стога што су нижестепени судови правилно утврдили да од дана када је наведено решење уручено тужиоцу 01.11.2016. године до дана подношења тужбе у овој правној ствари 26.12.2016. године, није протекао законски рок од 60 дана, при чему је правилно налажење другостепеног суда да се поднесак тужиоца од 10.05.2017. године (којим се исправља датум решења) не може сматрати преинењем тужбе, јер услед тога тужбени захтев није промењен с обзиром да у вези овог отказног разлога постоји само једно решење од 21.11.2016. године, већ актом којим се отклањају недостаци и уређује тужба тачним означавањем датума доношења решења, сходно члану 200. став 3 ЗПП.

Како се ревизијским наводима не доводи у сумњу правилност и законитост побијане пресуде то је ревизија одбијена као неоснована и одлучено као у ставу првом изреке пресуде, на основу члана 414 став 1. ЗПП.

Трошкови поводом изјављивања одговора на ревизију не спадају у потребне трошкове за вођење парнице, сходно члану 154. став 1. ЗПП, због чега је одбијен захтев тужиоца за накнаду тих трошкова и одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић